

Försäkrings- marknaden

Kvartalsvis redovisning
av statistik

Kvartal 1, 2020

Publiceringsdatum 2020-05-27

Svensk Försäkring

Innehåll

Försäkringsmarknaden

- Diagram 1 Utbetalda försäkringsersättningar, årsvärden per kvartal
- Diagram 2 Premieinbetalningar och BNP, årsvärden per kvartal
- Diagram 3 Årlig procentuell förändring av premieinbetalningar och BNP, årsvärden per kvartal

Skadeförsäkringsmarknaden

- Tabell 1 Premieinbetalningar till skadeförsäkringar de senaste fyra kvartalen
- Diagram 4 Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag de senaste fyra kvartalen, fördelat per produktområde
- Diagram 5 Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag per produktområde, årsvärden per kvartal
- Diagram 6 Marknadsandelar för skadeförsäkringsföretag/koncerner i procent av årliga premieinkomster
- Diagram 7 Antal anmälda skador inom trafikförsäkringen de senaste fyra kvartalen, fördelat per fordonsklass
- Diagram 8 Antal anmälda skador inom trafikförsäkringen, samt antal registrerade fordon i trafik som kräver trafikförsäkring, årsvärden per kvartal
- Diagram 9 Antal anmälda skador inom motorfordonsförsäkringar de senaste fyra kvartalen, fördelat per skadeart
- Diagram 10 Antal anmälda skador inom motorfordonsförsäkringar, samt antal registrerade fordon i trafik, årsvärden per kvartal
- Diagram 11 Antal anmälda skador inom försäkringar för hem, villor, fritidshus och båtar de senaste fyra kvartalen, fördelat per skadeart
- Diagram 12 Antal anmälda skador inom försäkringar för hem, villor, fritidshus och båtar, samt antal hushåll, årsvärden per kvartal
- Diagram 13 Antal anmälda skador inom företags- och fastighetsförsäkringar de senaste fyra kvartalen, fördelat per skadeart
- Diagram 14 Antal anmälda skador inom företags- och fastighetsförsäkringar, samt antal företag, årsvärden per kvartal

Pensions- och livförsäkringsmarknaden

- Tabell 2 Inbetalda premier till pensions- och livförsäkringar de senaste fyra kvartalen
- Diagram 15 Inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar de senaste fyra kvartalen, fördelat per produktområde
- Diagram 16 Inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar per produktområde, årsvärden per kvartal
- Diagram 17 Marknadsandelar i procent av årliga inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar
- Diagram 18 Livförsäkringssparande, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal
- Diagram 19 Livförsäkringssparande fördelat på sparform, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal
- Diagram 20 Inflyttat försäkringskapital, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal
- Diagram 21 Genomsnittlig totalavkastning på livförsäkringsföretagens tillgångar

Dataunderlag till Försäkringsmarknaden finns i statistikdatabasen

Underlagen till samtliga diagram och tabeller som presenteras i Försäkringsmarknaden finns i statistikdatabasen, via följande länk:

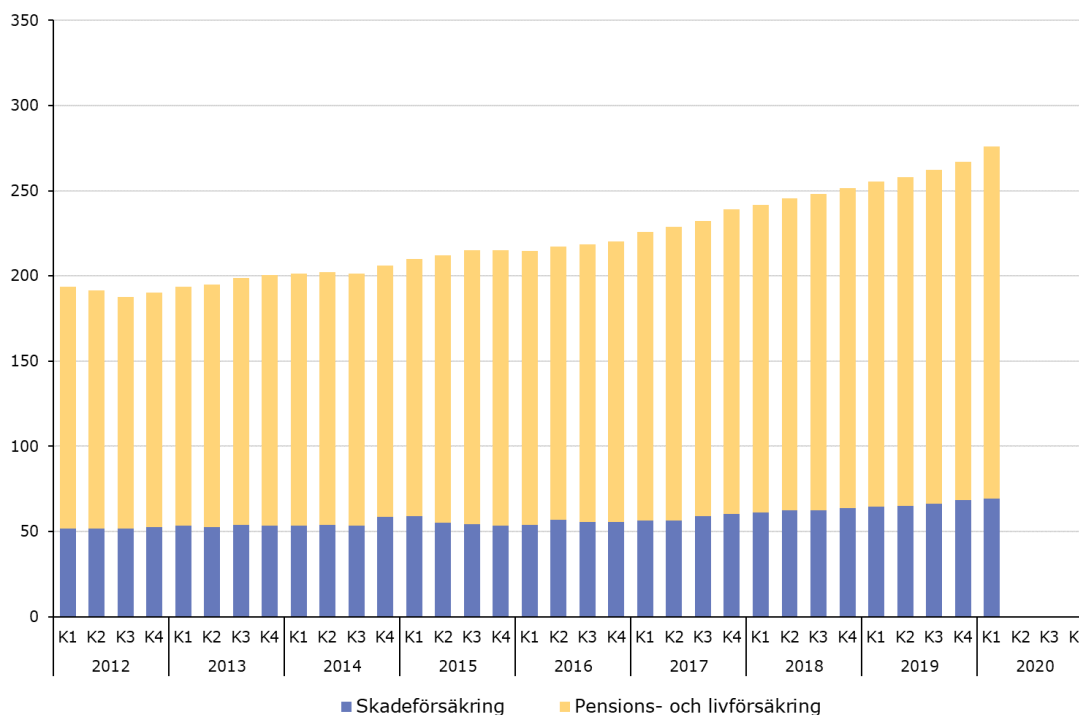
[Dataunderlag till rapporten Försäkringsmarknaden](#)

Försäkringsmarknaden

Försäkringsföretagen betalade ut drygt 276 miljarder kronor i försäkringsersättningar under de senaste fyra kvartalen, det vill säga från och med det andra kvartalet 2019 till och med det första kvartalet 2020 (se diagram 1). Knappt 207 miljarder kronor (75 procent) betalades ut från pensions- och livförsäkringar, och drygt 69 miljarder kronor (25 procent) betalades ut från olika skadeförsäkringar. Jämfört med motsvarande period föregående år har utbetalningarna från pensions- och livförsäkringar ökat med 8 procent (16 miljarder kronor), och utbetalningarna från skadeförsäkringar ökat med 7 procent (4,5 miljarder kronor).

Diagram 1. Utbetalda försäkringsersättningar, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Miljarder kronor

Anm.: I *Pensions- och livförsäkring* ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkringsföretagen redovisas i kategorin *Skadeförsäkring*. För livförsäkringsföretag avser utbetalda försäkringsersättningar de utbetalningar som har gjorts till kunder inklusive återköp, utbetald återbäring p.g.a. återköp samt övrig utbetald återbäring. För skadeförsäkringsföretag avser utbetalda försäkringsersättningar de skadeersättningar som har utbetalats till kunder som drabbats av skada. För vissa filialer saknas uppgifter om utbetalda försäkringsersättningar.

Källa: Finansinspektionen och Svensk Försäkring. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

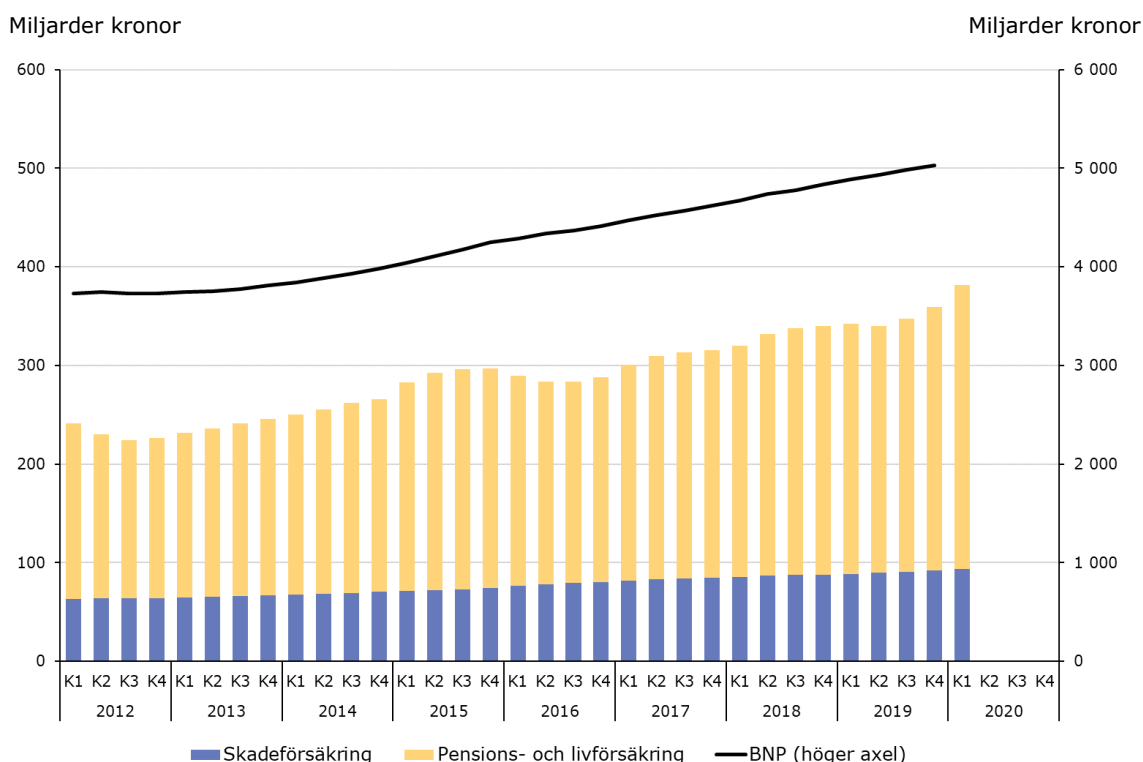
Antal försäkringsföretag i Sverige

Vid slutet av 2019 bestod försäkringsbranschen i Sverige av 341 företag, varav 298 var svenska företag och 43 var utlandsägda filialer som är verksamma i Sverige. Av de svenska företagen så var 38 livförsäkringsföretag, 205 skadeförsäkringsföretag och 55 understödsföreningar.

Tillsammans sysselsätter försäkringsföretagen omkring 22 000 personer i Sverige.

Under de senaste fyra kvartalen betalades det in drygt 381 miljarder kronor till försäkringsföretagen i form av premier till olika försäkringar (se diagram 2). Knappt 288 miljarder kronor (75 procent) av premierna betalades in till pensions- och livförsäkringar, och knappt 94 miljarder kronor (25 procent) betalades in till skadeförsäkringar. Jämfört med motsvarande period förra året har premieinbetalningarna till pensions- och livförsäkringar ökat med 14 procent (34,2 miljarder kronor), och premieinkomsterna för skadeförsäkringar ökat med 6 procent (5,1 miljarder kronor).

Diagram 2. Premieinbetalningar och BNP, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Anm.: Avser premieinkomster för skadeförsäkring och inbetalda premier (premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital) för pensions- och livförsäkring. I *Pensions- och livförsäkring* ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkringsföretagen redovisas sedan 2016K1 i kategorin *Skadeförsäkring*. I *Skadeförsäkring* ingår inte premieinkomster för AFA Sjukförsäkring eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier.

Källa: Finansinspektionen, Svensk Försäkring och SCB. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

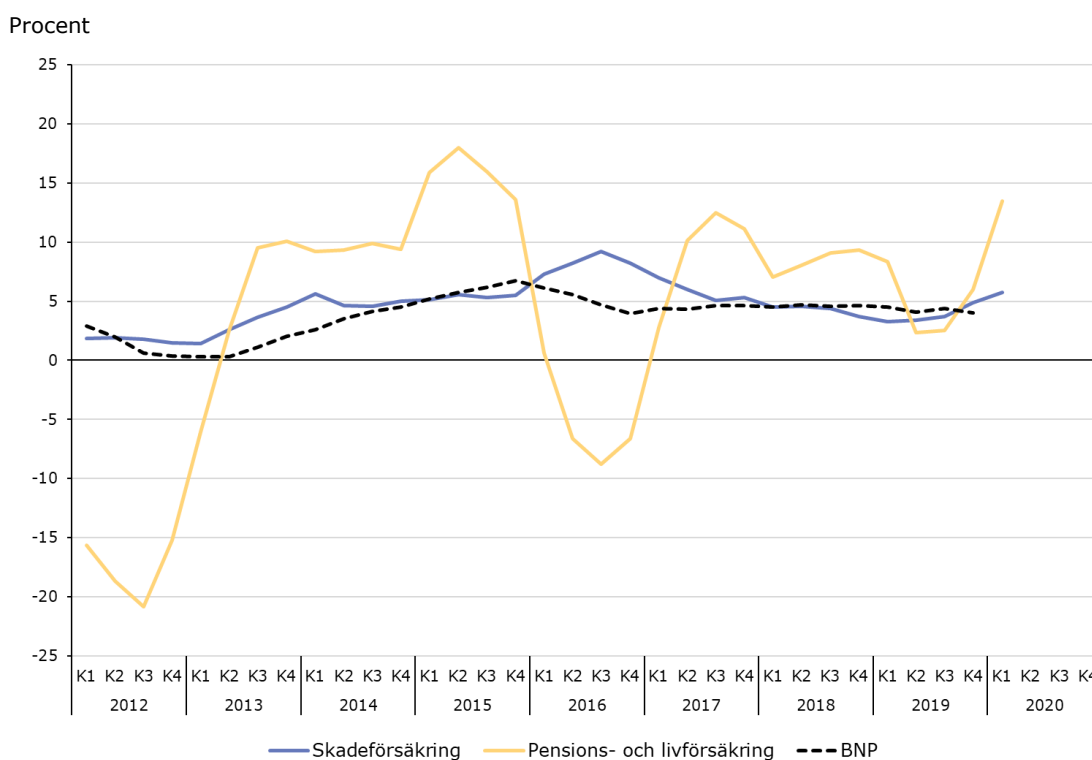
Inbetalda premier och utbetalda ersättningar

Premier för försäkring betalas in i förskott för ett visst försäkringsskydd under en viss tid. Det innebär att det vanligtvis uppstår en fördröjning mellan inbetalning av premie och utbetalning av ersättning för det fall att en skada uppstår.

Premierna ska även täcka driftskostnader och andra kostnader.

Utvecklingen i ekonomin är nära sammankopplad med utvecklingen i premieinbetalningarna till försäkringar; i samband med en konjunkturförstärkning ökar vanligtvis efterfrågan på varor och tjänster, inklusive försäkringar. Särskilt skadeförsäkringspremier och BNP är nära sammankopplade (se diagram 3). Utvecklingstakter för livförsäkringspremier varierar mer eftersom de i högre utsträckning påverkas av strukturella förändringar och förändringar av regelverk och skatter. Sedan 2013 har vi haft en konjunkturförstärkning i Sverige med starka tillväxttal i BNP. Flera konjunkturbedömare – däribland Konjunkturinstitutet – bedömde att konjunkturen mattades av under 2019. I och med corona-pandemin förväntas den ekonomiska utvecklingen försvagas ytterligare.

Diagram 3. Årlig procentuell förändring av premieinbetalningar och BNP, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Anm.: Diagrammet visar årlig procentuell förändring av årsvärden per kvartal avseende premieinkomster för skadeförsäkring och inbetalda premier (premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital) för pensions- och livförsäkring. I *Pensions- och livförsäkring* ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkringsföretagen redovisas i kategorin *Skadeförsäkring*. Premieinkomster för AFA Sjukförsäkring ingår inte eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier.

Källa: Finansinspektionen, Svensk Försäkring och SCB. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Försäkringar och den ekonomiska aktiviteten i Sverige

I Sverige bidrar det privata försäkringssystemet direkt till cirka en procent av BNP. Som statistisk grund för beräkningen av produktionsvärdena för försäkringar används premieinkomster och försäkringsersättningar från Finansinspektionens kvartalsrapporter och försäkringsföretagens årsredovisningar. Försäkringar bidrar till ekonomin även indirekt, genom att de ger ekonomiskt skydd mot olika typer av risker. Det underlättar för individer och företag att agera under osäkerhet och reducerar deras behov att spara för oförutsedda utgifter.

Skadeförsäkringsmarknaden

Under de senaste fyra kvartalen, från och med det andra kvartalet 2019 till och med det första kvartalet 2020, var de totala premieinkomsterna för skadeförsäkringar knappt 94 miljarder kronor.

Ungefär 96 procent – 89,6 miljarder kronor – av premieinkomsterna kan hänföras till skadeförsäkringsföretag (se tabell 1). Även vissa livförsäkringsföretag har skadeförsäkringar, främst i form av sjukförsäkring och olycksfallsförsäkring; ungefär 4 procent – 4,1 miljarder kronor – av premieinkomsterna för skadeförsäkringar det senaste året gick till livförsäkringsföretagen. Premieinkomsterna till livförsäkringsföretagens skadeförsäkringar ingår inte i den fortsatta redovisningen i denna rapport.¹

Tabell 1. Inbetalda premier till skadeförsäkringar, miljarder kronor

Produktområde	Årsvärden per kvartal		Årlig förändring	
	2019K1	2020K1	Mdr kr	Procent
Skadeförsäkring hos skadeförsäkringsföretag	84,92	89,59	4,67	5,50
Trafik- och motorfordonsförsäkring	30,91	32,10	1,19	3,84
Företags- och fastighetsförsäkring	19,02	20,40	1,38	7,26
Hem- och villaförsäkring	17,30	17,96	0,67	3,85
Sjuk- och olycksfallsförsäkring, inkl. sjukvårdsförs.	11,15	11,61	0,46	4,12
Övriga skadeförsäkringar	6,54	7,53	0,98	15,00
Skadeförsäkring hos livförsäkringsföretag	3,67	4,10	0,43	11,72
Olycksfallsförsäkring	0,76	0,94	0,18	24,12
Sjukförsäkring	2,39	3,02	0,63	26,42
Försäkring för annan förmögenhetsskada	0,53	0,14	-0,38	-72,96
Totala inbetalda premier till skadeförsäkringar	88,59	93,69	5,10	5,76

Anm.: I Skadeförsäkring hos skadeförsäkringsföretag ingår inte premieinkomster för AFA Sjukförsäkring eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier. I Företags- och fastighetsförsäkring ingår även ansvarsförsäkring samt sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring. I Övriga skadeförsäkringar under Skadeförsäkring hos skadeförsäkringsföretag ingår övrig egendomsförsäkring (t.ex. djurförsäkring och produktförsäkring), kredit- och borgensförsäkring, rättsskydds-försäkring, assistansförsäkring, trygghetsförsäkring vid arbetsskada, inkomstförsäkring- och avgångsbidragsförsäkring.

Källa: Finansinspektionen och Svensk Försäkring. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

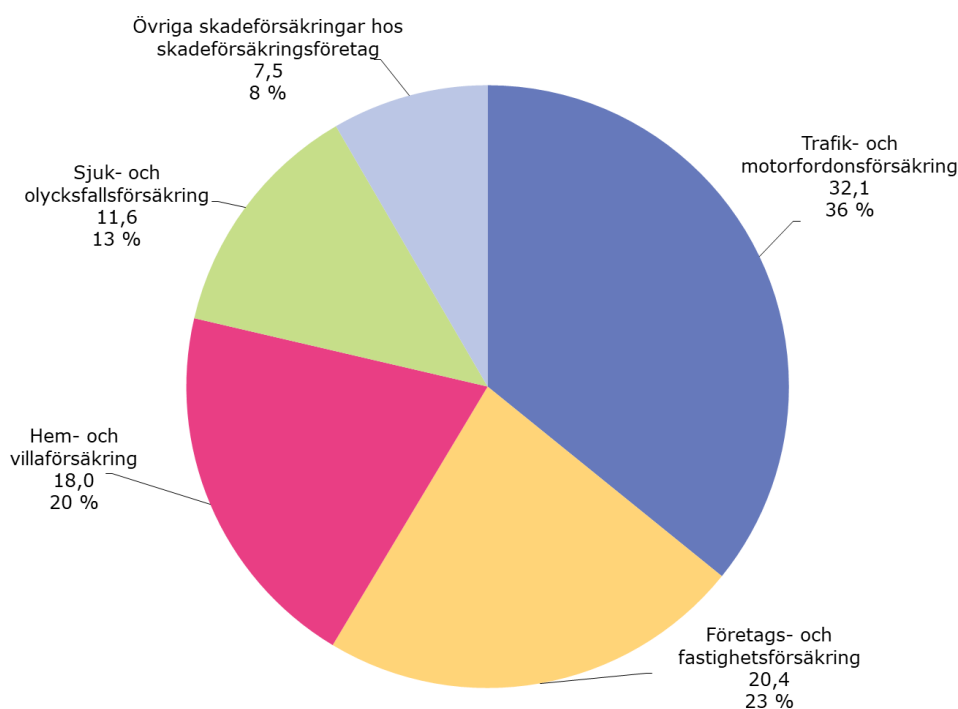
¹ Detaljerade uppgifter finns dock att hämta i Svensk Försäkrings statistikdatabas: www.svenskforsakring.se/statistik/statistikdatabas/.

Premieinkomsterna för trafik- och motorfordonsförsäkringar utgjorde mer än en tredjedel (32,1 miljarder kronor) av skadeförsäkringsföretagens premieinkomster under de senaste fyra kvartalen (se diagram 4).

Företags- och fastighetsförsäkringar och hem- och villaförsäkringar omfattade vardera omkring en femtedel (20,4 miljarder kronor respektive 18,0 miljarder kronor) av premieinkomsterna för skadeförsäkringsföretagen det senaste året. Sjuk- och olycksfallsförsäkringar omfattade 13 procent (11,6 miljarder kronor), och resterande skadeförsäkringar hos skadeförsäkringsföretagen omfattade 8 procent (7,5 miljarder kronor) av premieinkomsterna.

Diagram 4. Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag de senaste fyra kvartalen (2019K2–2020K1), fördelat per produktområde

Miljarder kronor och andel i procent

Anm.: Skadeförsäkring som finns hos livförsäkringsföretagen ingår inte. Premieinkomster för AFA Sjukförsäkring ingår inte eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier. I *Företags- och fastighetsförsäkring* ingår även ansvarsförsäkring samt sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring. I *Sjuk- och olycksfallsförsäkring* ingår även sjukvårdsförsäkring. I *Övriga skadeförsäkringar hos skadeförsäkringsföretag* ingår övrig egendomsförsäkring (t.ex. djurförsäkring och produktförsäkring), kredit- och borgensförsäkring, rättsskyddsförsäkring, assistansförsäkring, trygghetsförsäkring vid arbetsskada, inkomstförsäkring och avgångsbidragsförsäkring.

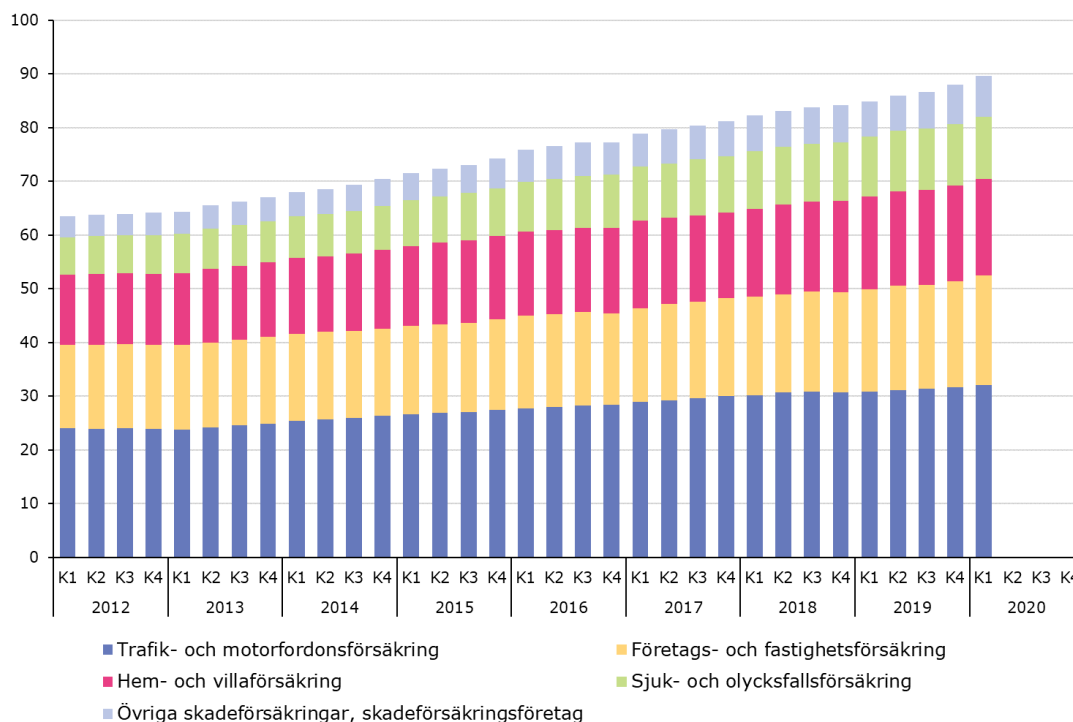
Källa: Finansinspektionen och Svensk Försäkring. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Diagram 5 visar årsvisa premieinkomster för skadeförsäkringsföretagen per kvartal. Jämfört med motsvarande period föregående år har de sammanlagda årsvisa premieinkomsterna vuxit med 4,7 miljarder kronor – en ökning med knappt 6 procent. Premieinkomsterna för företags- och fastighetsförsäkringar har ökat med 7 procent – 1 381 miljoner kronor – under de senaste fyra kvartalen jämfört med motsvarande period förra året. Premieinkomsterna för hem- och villaförsäkringar respektive sjuk- och olycksfallsförsäkringar har ökat med 4 procent vardera, motsvarande 665 respektive 460 miljoner kronor. Premieinkomsterna för trafik- och motorfordonsförsäkringar, som är det största produktområdet, har ökat med 4 procent, motsvarande 1 186 miljoner kronor.

Samtliga produktområdens premieinkomster har ökat stadigt under en längre tid. Sedan 2012 har de årsvisa premieinkomsterna för sjuk- och olycksfallsförsäkringar ökat med 66 procent (4,6 miljarder kronor). Under samma period har premieinkomsterna för hem- och villaförsäkringar ökat med 38 procent (4,9 miljarder kronor), premieinkomsterna för trafik- och motorfordonsförsäkringar ökat med 34 procent (8,1 miljarder kronor) och premieinkomsterna för företags- och fastighetsförsäkringar ökat med 31 procent (4,8 miljarder kronor).

Diagram 5. Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag per produktområde, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Miljarder kronor

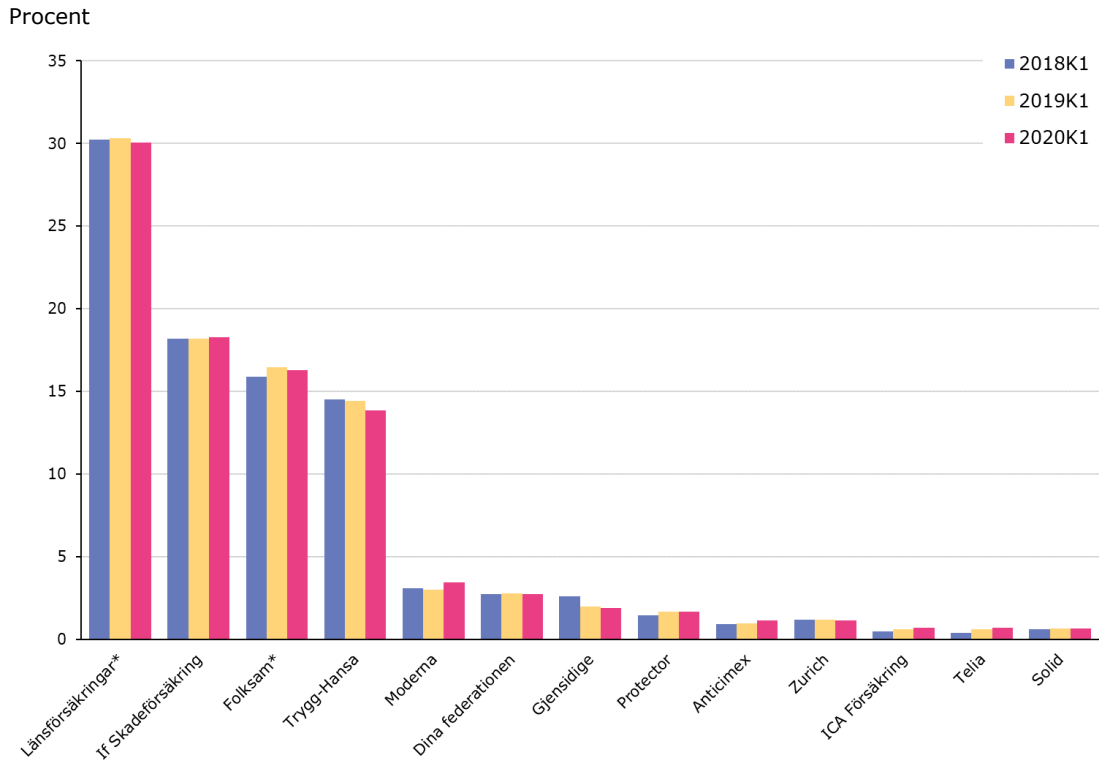

Anm.: Skadeförsäkring som finns i livförsäkringsföretagen ingår inte. Här ingår inte premieinkomster för AFA Sjukförsäkring eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier. I *Företags- och fastighetsförsäkring* ingår även ansvarsförsäkring samt sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring. I *Sjuk- och olycksfallsförsäkring* ingår även sjukvårdsförsäkring. I *Övriga skadeförsäkringar, skadeförsäkringsföretag* ingår övrig egendomsförsäkring (t.ex. djurförsäkringar och produktförsäkringar), kredit- och borgensförsäkring, rättsskydds-försäkring, assistansförsäkring, trygghetsförsäkring vid arbetsskada, inkomstförsäkring samt avgångsbidragsförsäkring.

Källa: Finansinspektionen och Svensk Försäkring. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Under de senaste fyra kvartalen var premieinkomsterna för skadeförsäkringsföretagen knappt 89,3 miljarder kronor (se tabell 1 ovan). De fyra största skadeförsäkringsföretagen/koncernerna – Länsförsäkringar, If Skadeförsäkring, Folksam och Trygg-Hansa – stod för 79 procent av premieinkomsterna (se diagram 6).

Diagram 6. Marknadsandelar för skadeförsäkringsföretag/koncerner i procent av årliga premieinkomster

Anm.: Diagrammet visar andelar av premieinkomster de senaste fyra kvartalen (rosa staplar) samt för motsvarande årsperioder ett respektive två år tidigare (gula respektive blåa staplar). Premieinkomster för livförsäkringsföretagens skadeförsäkringar ingår inte. Premieinkomster för AFA Sjukförsäkring ingår inte eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier. Företag med asterisk (*) avser koncernen.

Källa: Finansinspektionen och Svensk Försäkring. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Marknadsandelar i statistikdatabasen

För att se marknadsandelar för olika produktområden inom skadeförsäkringsmarknaden, klicka på följande länk:

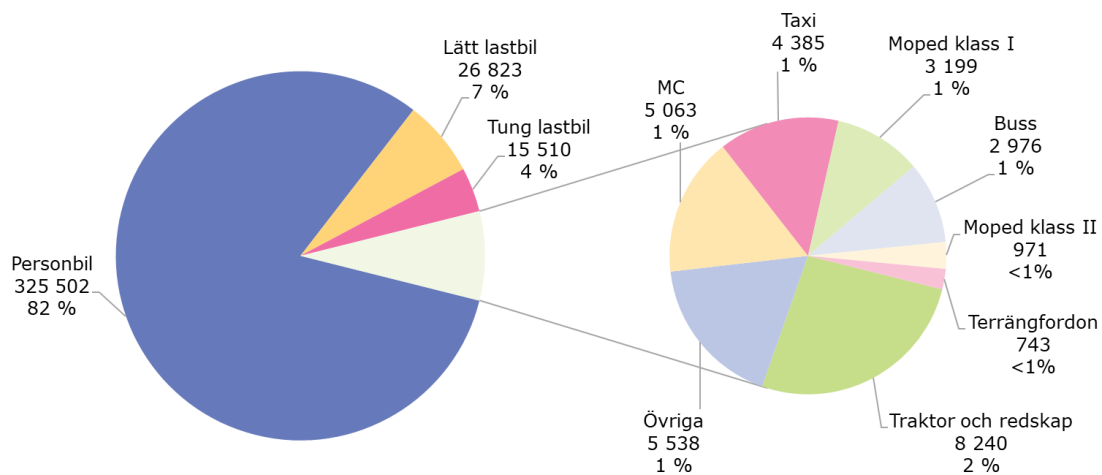
[Snabba fakta om försäkringsföretagen](#)

Anmälda skador inom trafik- och motorfordonsförsäkringar

Skadeförsäkringsföretagen fick in knappt 399 000 skadanmälningar inom trafikförsäkringen under de senaste fyra kvartalen (se diagram 7). Ungefär 82 procent (knappt 326 000) av de anmälda skadorna avsåg personbilar. Därefter var anmälda skador på lastbilar vanligast. Lätt lastbil stod för 7 procent (knappt 27 000) och tung lastbil stod för 4 procent (knappt 16 000) av de anmälda skadorna.

Diagram 7. Antal anmälda skador inom trafikförsäkringen de senaste fyra kvartalen (2019K2–2020K1), fördelat per fordonsklass

Antal anmälda skador och andel i procent

Källa: Svensk Försäkring.

Trafikförsäkringen och kompletterande motorfordonsförsäkringar

Inom EU ska varje motordrivna fordon som brukas i trafik ha en *trafikförsäkring* som skyddar mot vissa skador som sker vid en olycka. För föraren som orsakat olyckan täcks dock inte skador på det egna fordonet. Som kompletterande skydd kan fordonsägaren teckna en separat *motorfordonsförsäkring*.

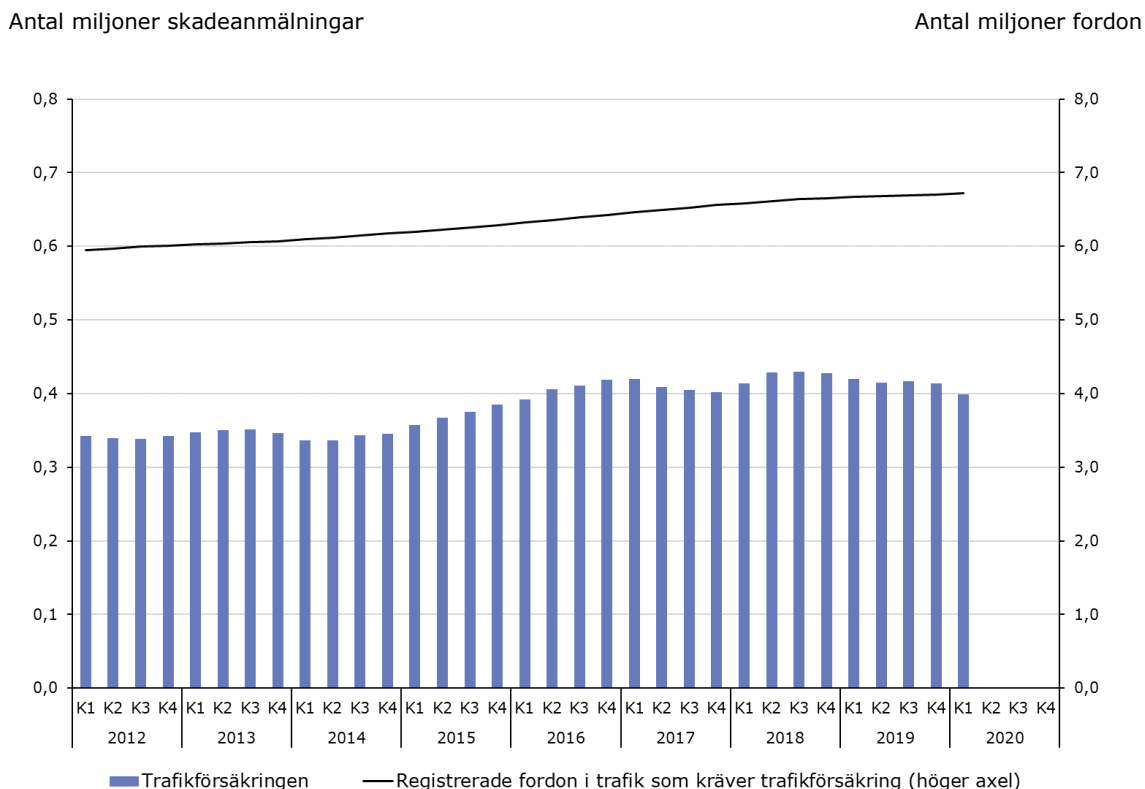
Trafikförsäkring krävs för motorfordon som brukas i trafik. Hit hör även vissa motorfordon som inte är registrerade, t.ex. motorfordon inom moped klass II, vilket bl.a. innefattar vissa elcyklar.

Fordon som är registrerade i trafik men saknar motor (t.ex. släpvagnar och husvagnar) kräver inte trafikförsäkring.

Under de senaste fyra kvartalen var det knappt 21 000 färre anmälda skador inom trafikförsäkringen jämfört med motsvarande period förra året (se diagram 8). Det motsvarar en minskning med 5 procent. Det kan finnas flera orsaker till att antalet anmälda skador minskar för trafikförsäkringen. Den rådande pandemin har, tillsammans med en mild vinter, säkerligen inneburit en minskning i antalet skador i trafiken. Därutöver förväntas allt säkrare bilar leda till en allmän nedgång i antal skador.

Sett över längre tid så växer antalet anmälda skador inom trafikförsäkringen ungefär i linje med antal registrerade fordon i trafik som kräver trafikförsäkring. Sedan 2012 har antalet årsvisa skadeanmälningar ökat med 16 procent, från knappt 343 000 till knappt 399 000 anmälda skador. Under samma period har antalet registrerade fordon i trafik som kräver trafikförsäkring ökat med omkring 13 procent. Trafikförsäkring krävs även för vissa motorfordon som inte är registrerade – till exempel fordon inom moped klass II (se informationsrutan Trafikförsäkringen och kompletterande motorfordonsförsäkringar).

Diagram 8. Antal anmälda skador inom trafikförsäkringen, samt antal registrerade fordon i trafik som kräver trafikförsäkring, årsvärden per kvartal, 2012–2020

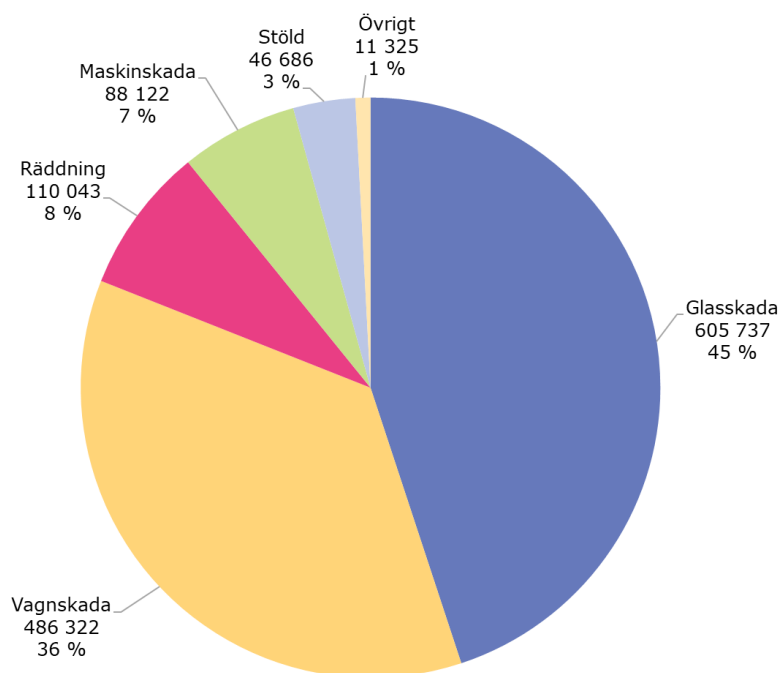
Anm.: Antal registrerade fordon i trafik som kräver trafikförsäkring är ett glidande årsgenomsnitt av antal motordrivna fordon från fordonsregistret.

Källa: Svensk Försäkring och SCB. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Drygt 1,3 miljoner skador inom motorfordonsförsäkringar anmäldes till skadeförsäkringsföretagen under de senaste fyra kvartalen. Nästan hälften (knappt 606 000) av de anmälda skadorna avsåg glasskador, till exempel skador på vindrutor. Drygt en tredjedel (drygt 486 000) av de anmälda skadorna avsåg vagnskador (se diagram 9).

Diagram 9. Antal anmälda skador inom motorfordonsförsäkringar de senaste fyra kvartalen (2019K2–2020K1), fördelat per skadeart

Antal anmälda skador och andel i procent

Källa: Svensk Försäkring.

Mer om motorfordonsförsäkringar

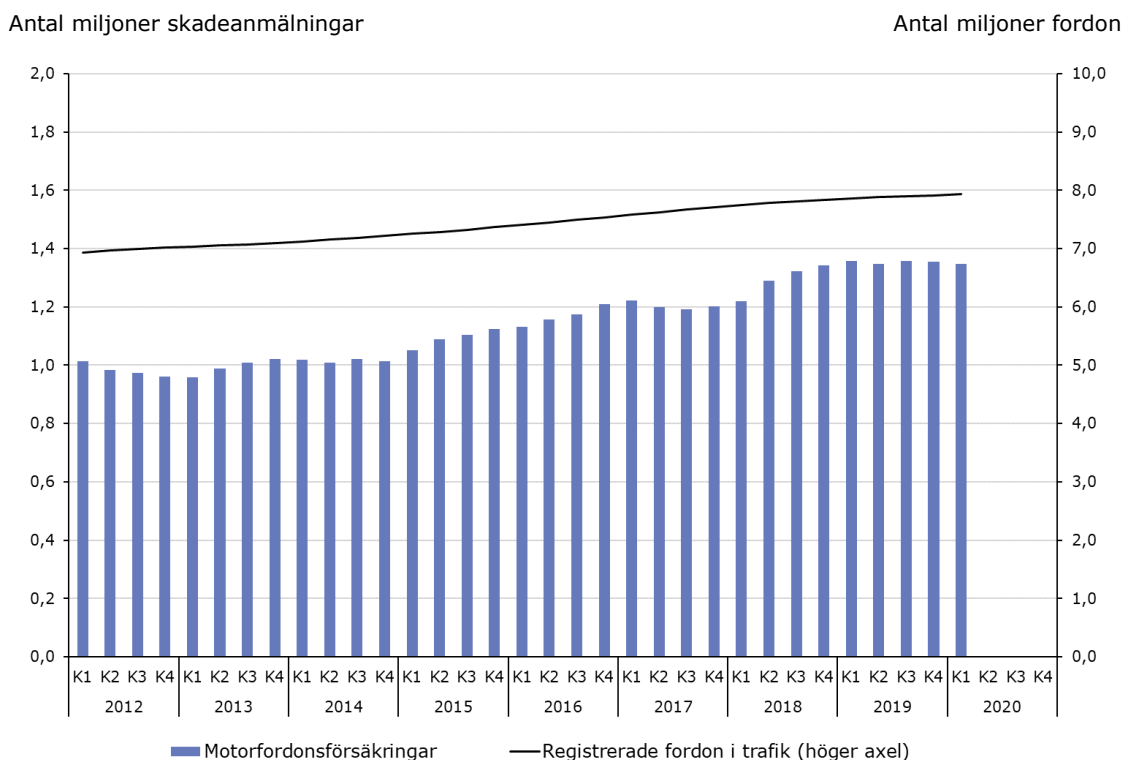
Motorfordonsförsäkringar kan tecknas för alla fordon i trafik, även sådana som inte är registrerade i fordonsregistret, t.ex. motorfordon inom moped klass II, vilket bl.a. innefattar vissa elcyklar.

Motorfordonsförsäkringar kan även tecknas för ej motordrivna fordon, såsom släpvagnar och husvagnar.

Under de senaste fyra kvartalen minskade antalet anmälda skador inom motorfordonsförsäkringar med 1 procent (knappt 10 000 skadeanmälningar) jämfört med motsvarande period förra året (se diagram 10). Liksom för trafikförsäkring, så påverkas antalet anmälda skador inom motorfordonsförsäkringarna troligtvis av både den rådande pandemin och den milda vintern som varit. Därutöver förväntas allt säkrare bilar leda till en allmän nedgång i antal skador.

Motorfordonsförsäkringar kan tecknas för alla fordon i trafik, även sådana som inte är registrerade (se informationsrutan Mer om motorfordonsförsäkringar). Över tid så växer därför antalet anmälda skador något snabbare än antalet registrerade fordon i trafik. Sedan 2012 har antalet anmälda skador inom motorfordonsförsäkringar ökat med 33 procent, från drygt 1 miljon till drygt 1,3 miljoner anmälda skador. Under samma period har antalet registrerade fordon i trafik ökat med cirka 14 procent.

Diagram 10. Antal anmälda skador inom motorfordonsförsäkringar, samt antal registrerade fordon i trafik, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Anm.: Antal registrerade fordon i trafik är ett löpande årsgenomsnitt av antal motordrivna och ej motordrivna fordon från fordonsregistret.

Källa: Svensk Försäkring och SCB. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

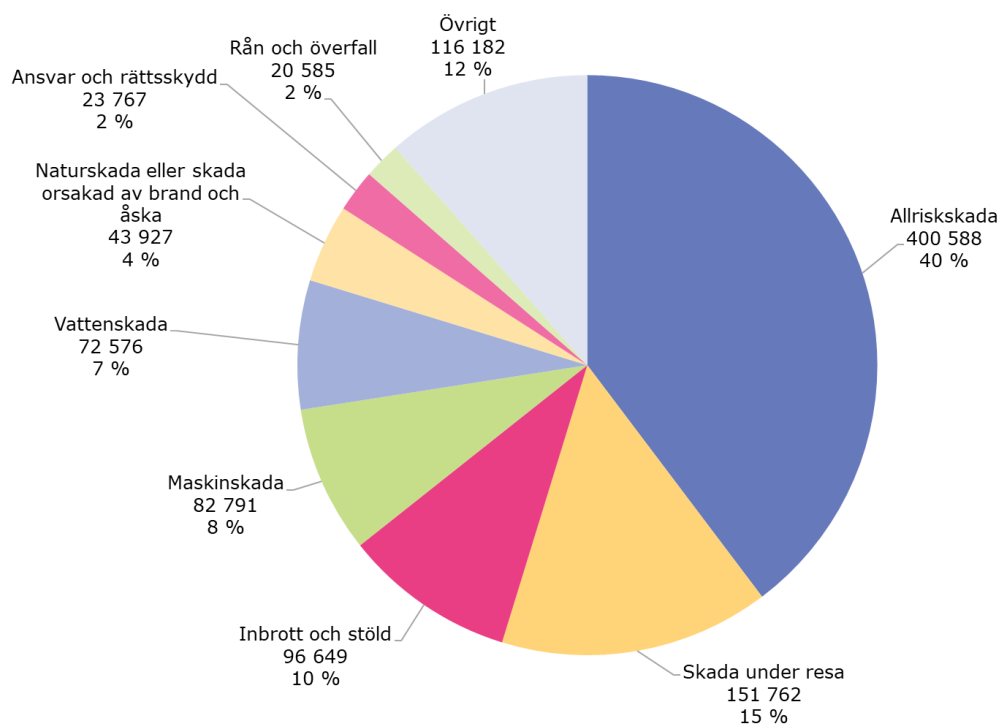
Anmälda skador inom försäkringar för hem, villor, fritidshus och båtar

Under de senaste fyra kvartalen anmäldes drygt en miljon skador inom försäkringar för hushåll, det vill säga skador inom – eller inom tillägg till – hemförsäkringar, villaförsäkringar, fritidshusförsäkringar och båtförsäkringar (se diagram 11).

De flesta skadeanmälningarna var inom allriskförsäkringar. Sådana försäkringar, som ofta ingår i hemförsäkringar, gäller när försäkringstagaren har råkat ut för en plötslig och oförutsedd oturshändelse, som att till exempel tappa mobiltelefonen i marken. Under de senaste fyra kvartalen anmäldes knappt 401 000 allriskskador för hushållen, vilket utgjorde 40 procent av de anmälda skadorna inom detta segment.

Diagram 11. Antal anmälda skador inom försäkringar för hem, villor, fritidshus och båtar de senaste fyra kvartalen (2019K2–2020K1), fördelat per skadeart

Antal anmälda skador och andel i procent

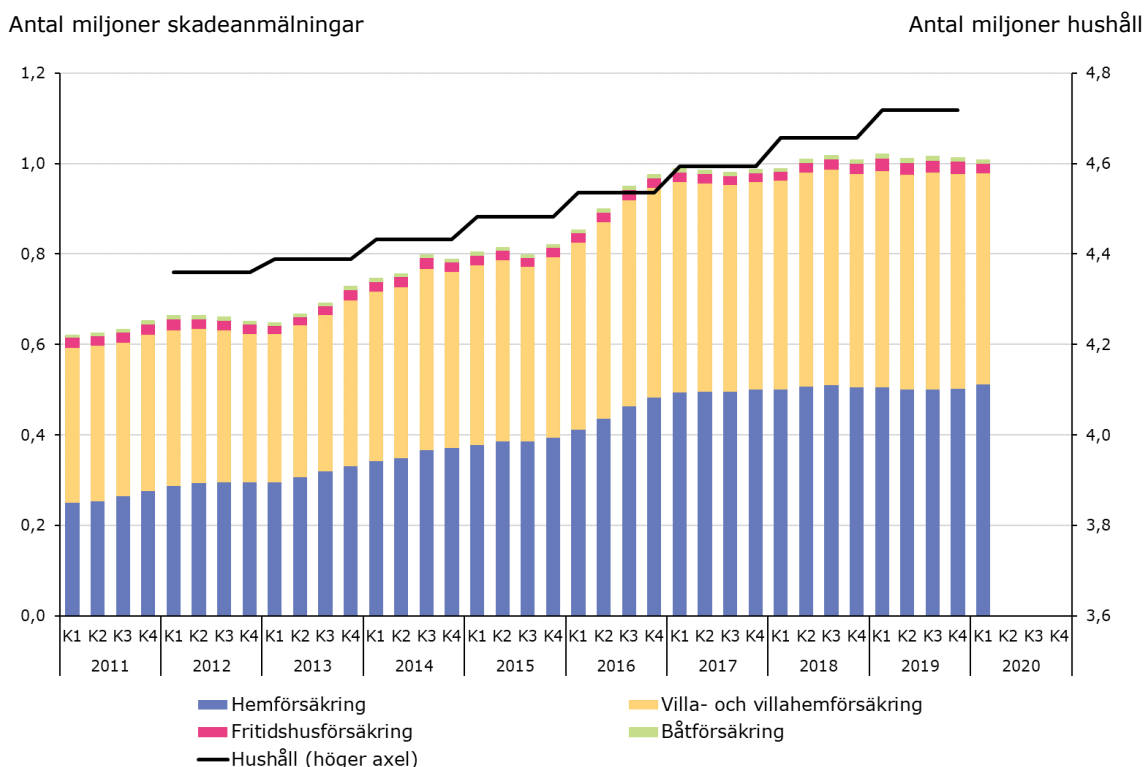

Anm.: Omfattar skador inom hemförsäkring, villaförsäkring, fritidshusförsäkring och separat båtförsäkring. Kategorin *Vattenskada* innefattar skada genom läckage, fukt från eller frysning av vattenledning, eller annan orsak än naturskada. Kategorin *Maskinskada* innefattar elskada på enbart apparat i hushållet eller maskin. Maskinskador orsakade av brand eller åska redovisas i kategorin *Naturskada eller skada genom brand och åska*. Kategorin *Resa* innehåller personskada vid resa samt annan skada, t.ex. försenat bagage, ersättningsresa, avbeställningsskydd, m.m.
Källa: Svensk Försäkring.

Under de senaste fyra kvartalen har antalet anmälda skador inom hemförsäkringar ökat med 1 procent (6 200 skadeanmälningar) jämfört med motsvarande period för ett år sedan. När det gäller övriga försäkringar för hushåll så har däremot antalet skadeanmälningar minskat. Antalet anmälda skador inom villa- och villahemförsäkringar har minskat med 2 procent (10 800 skadeanmälningar), antalet anmälda skador inom fritidshusförsäkringar har minskat med 24 procent (6 800 skadeanmälningar) och antalet anmälda skador inom båtförsäkringar har minskat med 18 procent (2 000 skadeanmälningar).

Sett över lite längre tid så har däremot antalet anmälda skador inom dessa försäkringar ökat markant. Sedan 2012 har antalet anmälda skador ökat med 55 procent, från drygt 665 000 till drygt 1 miljon skadeanmälningar årsvis (se diagram 12). Under samma period har antalet hushåll ökat med cirka 8 procent (omkring 360 000 hushåll).

Diagram 12. Antal anmälda skador inom försäkringar för hem, villor, fritidshus och båtar, samt antal hushåll, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Källa: Svensk Försäkring och SCB. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Hemförsäkring, villaförsäkring och villahemförsäkring

Hemförsäkring täcker alla saker som försäkringstagaren äger, hyr eller lånar för sitt privata bruk. Husägare kan som komplement till hemförsäkringen teckna en villaförsäkring som täcker skador som kan uppkomma på själva fastigheten eller tomten. En villahemförsäkring är en kombinerad hemförsäkring och villaförsäkring.

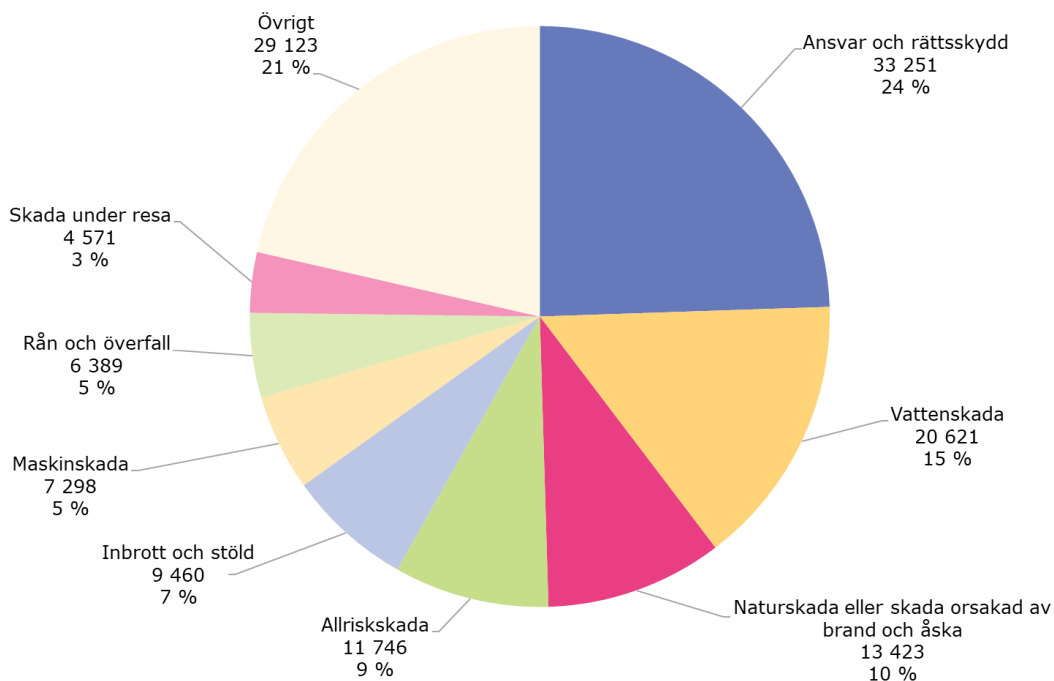
Anmälda skador inom företags- och fastighetsförsäkringar

Under de senaste fyra kvartalen anmäldes knappt 136 000 skador inom företags- och fastighetsförsäkringar till skadeförsäkringsföretagen (se diagram 13). Drygt 24 procent (drygt 33 000) av de anmälda skadorna föll under ansvars- och rättsskyddsförsäkringar.

Även vattenskador är vanliga inom företags- och fastighetsförsäkringar. Det anmäldes knappt 21 000 vattenskador under de senaste fyra kvartalen, vilket motsvarar 15 procent av antalet anmälda skador inom företags- och fastighetsförsäkringar.

Diagram 13. Antal anmälda skador inom företags- och fastighetsförsäkringar de senaste fyra kvartalen (2019K2–2020K1), fördelat per skadeart

Antal anmälda skador och andel i procent

Anm.: Omfattar skador inom företags- och fastighetsförsäkringar, inklusive lantbruk. Kategorin *Vattenskada* innefattar skada genom läckage, fukt från eller frysning av vattenledning, eller annan orsak än naturskada. Kategorin *Maskinskada* innefattar elskada på enbart apparat eller maskin. Maskinskador orsakade av brand eller åska redovisas i kategorin *Naturskada eller skada genom brand och åska*. Kategorin *Resa* innehåller personskada vid resa samt annan skada, t.ex. försenat bagage, ersättningsresa, avbeställningsskydd, m.m.

Källa: Svensk Försäkring.

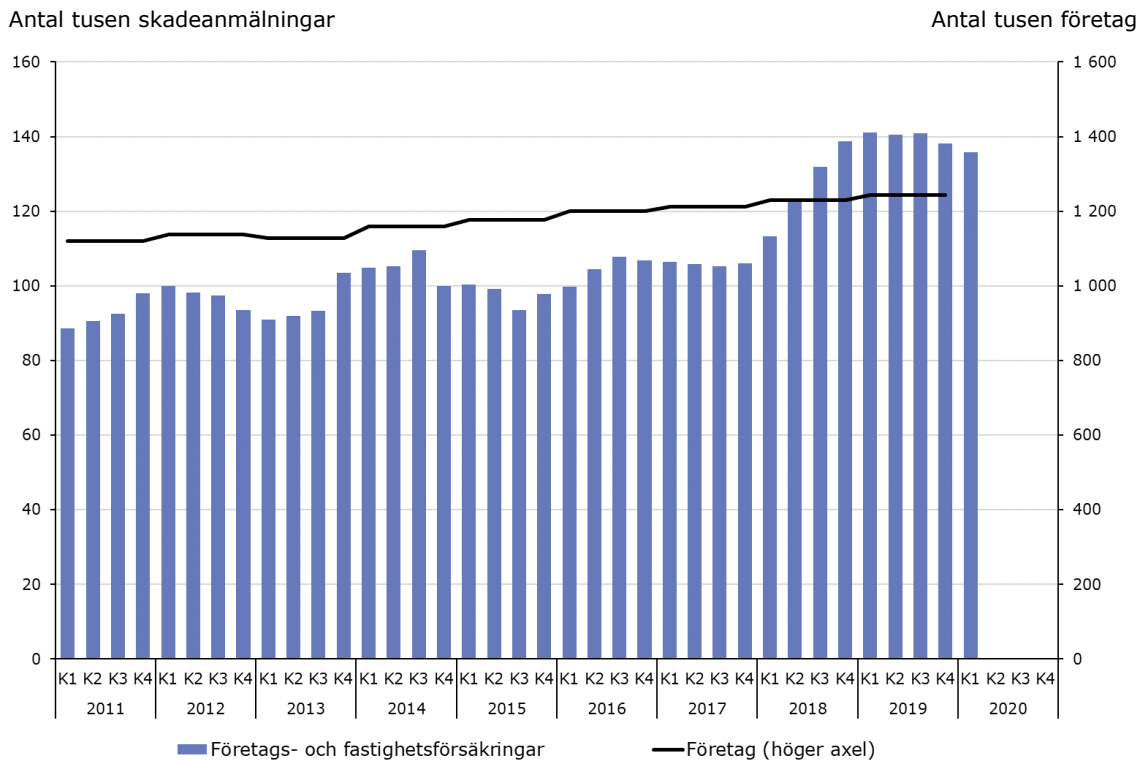
Ansvarsförsäkring och rättsskyddsförsäkring

Ansvarsförsäkring ger skydd i form av utredning vid skadeståndskrav samt eventuell ersättning om försäkringstagaren blir skadeståndsskyldig. Det kan gälla både sak- och personskada som individen har orsakat. *Rättsskyddsförsäkring* ger ersättning för kostnader att anlita ett juridiskt ombud om försäkringstagaren hamnar in en rättstvist.

Antalet anmälda skador inom företags- och fastighetsförsäkringar minskade med fyra procent (5 200 skadeanmälningar) under de senaste fyra kvartalen jämfört med motsvarande period föregående år (se diagram 14).

I ett längre perspektiv har dock antalet anmälda skador haft en tilltagande trend, som har varit ungefär i linje med utvecklingen av antalet företag enligt SCB:s företagsregister. Den kraftiga ökningen av antalet anmälda skador under 2018 kan till stor del förklaras av att det tillkom ett företag i rapporteringen till Svensk Försäkring.

Diagram 14. Antal anmälda skador inom företags- och fastighetsförsäkringar, samt antal företag, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Anm.: Omfattar skador inom företags- och fastighetsförsäkringar, inklusive lantbruk. Nivåhöjningen under 2018 beror till stor del på att det tillkommit ett företag i rapporteringen av ansvarsförsäkringar.

Källa: Svensk Försäkring och SCB. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Pensions- och livförsäkringsmarknaden

Knappt 288 miljarder kronor betalades in i premier till pensions- och livförsäkringar från och med det andra kvartalet 2019 till och med det första kvartalet 2020. Av dessa inbetalningar så gick knappt 267 miljarder till konkurrensutsatta försäkringar (se tabell 2).

Av de inbetalda premierna till konkurrensutsatta försäkringar så gick den största delen – knappt 154 miljarder kronor (58 procent) – till tjänstepensionsförsäkringar, varav ungefär hälften – drygt 75 miljarder kronor – gick via valcentraler (se även diagram 15).

Tabell 2. Inbetalda premier till pensions- och livförsäkringar, miljarder kronor

Produktområde	Årsvärden per kvartal		Årlig förändring	
	2019K1	2020K1	Mdr kr	Procent
Konkurrensutsatta försäkringar	233,47	266,53	33,07	14,16
Tjänstepensionsförsäkring	150,60	153,73	3,13	2,08
<i>Via valcentral</i>	72,76	75,13	2,36	3,25
<i>Utanför valcentral</i>	77,84	78,60	0,76	0,98
Privat försäkring	75,52	104,41	28,89	38,25
<i>Privat kapitalförsäkring</i>	73,78	102,69	28,90	39,18
<i>Privat pensionsförsäkring</i>	1,74	1,72	-0,02	-1,04
Övrig konkurrensutsatt livförsäkring	7,34	8,40	1,05	14,35
Ej konkurrensutsatta försäkringar	19,87	21,02	1,15	5,80
Tjänstepensionsförsäkring utanför valcentral	17,06	17,93	0,87	5,10
Övrig ej konkurrensutsatt livförsäkring	2,81	3,09	0,28	10,06
Totala inbetalda premier för pensions- och livförsäkringar	253,34	287,56	34,22	13,51

Anm.: Tabellen visar inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I *Övrig konkurrensutsatt livförsäkring* ingår premiebefrielseförsäkring, grupplivförsäkring och sjukförsäkring som inte tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning utan av "privat" försäkringstagare, där sjukförsäkring avser sådan som inte kan sägas upp av försäkringsföretaget och därför klassas som livförsäkringsrörelse. I *Övrig ej konkurrensutsatt livförsäkring* ingår premier för viss sjukförsäkring och grupplivförsäkring, som inte är utsatta för konkurrens.

Källa: Finansinspektionen och Svensk Försäkring. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Konkurrensutsatta försäkringar och valcentraler

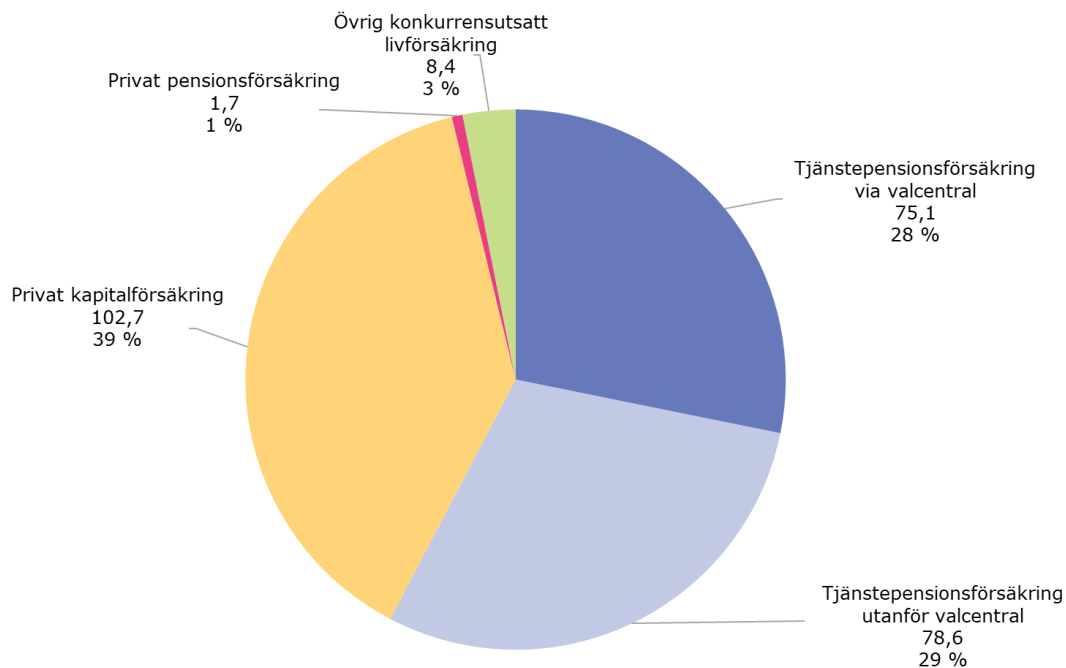
En *konkurrensutsatt försäkring* innebär att arbetsgivare eller anställd kan välja mellan flera försäkringsgivare. Det finns ej konkurrensutsatta tjänstepensionsförsäkringar, där denna möjlighet inte finns. Dessutom räknas Alectas sjukförsäkringspremier och samtliga av AFA Livförsäkrings premier som ej konkurrensutsatta.

Med *tjänstepensionsförsäkring via valcentral* avses en tjänstepensionsförsäkring där den anställde själv kan välja försäkringsgivare via en valcentral som förmedlar premien från arbetsgivaren till försäkringsgivaren.

Olika kollektivavtalsområden har olika valcentraler. Premier för kollektivavtalade tjänstepensionsförsäkringar kan också förmedlas utanför valcentraler.

Diagram 15. Inbetalda premier till konkurrensutsatta livförsäkringar de senaste fyra kvartalen (2019K2–2020K1), fördelat per produktområde

Miljarder kronor och andel i procent

Anm.: Diagrammet visar inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I *Övrig konkurrensutsatt livförsäkring* ingår premiefrielse-, gruppliv- och sjukförsäkring som inte tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning utan av "privat" försäkringstagare, där sjukförsäkring avser sådan som inte kan sägas upp av försäkringsföretaget och därför klassas som livförsäkringsrörelse.

Källa: Finansinspektionen och Svensk Försäkring. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Tjänstepension och tjänstepensionsförsäkring

Tjänstepension kan betalas av arbetsgivare som ett komplement till den allmänna pensionen. Ungefär 90 procent av alla anställda i Sverige har tjänstepension. I de fall arbetsgivaren erbjuder tjänstepension så är det vanligt att pensionsåtagandet sker via en *tjänstepensionsförsäkring*, vilket ger arbetsgivaren rätt till skatteavdrag.

Tjänstepension upphandlas i de flesta fall i kollektivavtal mellan fack och arbetsgivare. De flesta tjänstepensionsförsäkringar innebär att individen kan välja sparform själv, för hela eller delar av kapitalet, via valcentraler. För en annan del av tjänstepensionerna så har kollektivavtalsparterna valt sparform. Vissa arbetsgivare har inte kollektivavtalade tjänstepensioner; arbetsgivaren kan i sådana fall välja att teckna eget – individuellt – tjänstepensionsavtal.

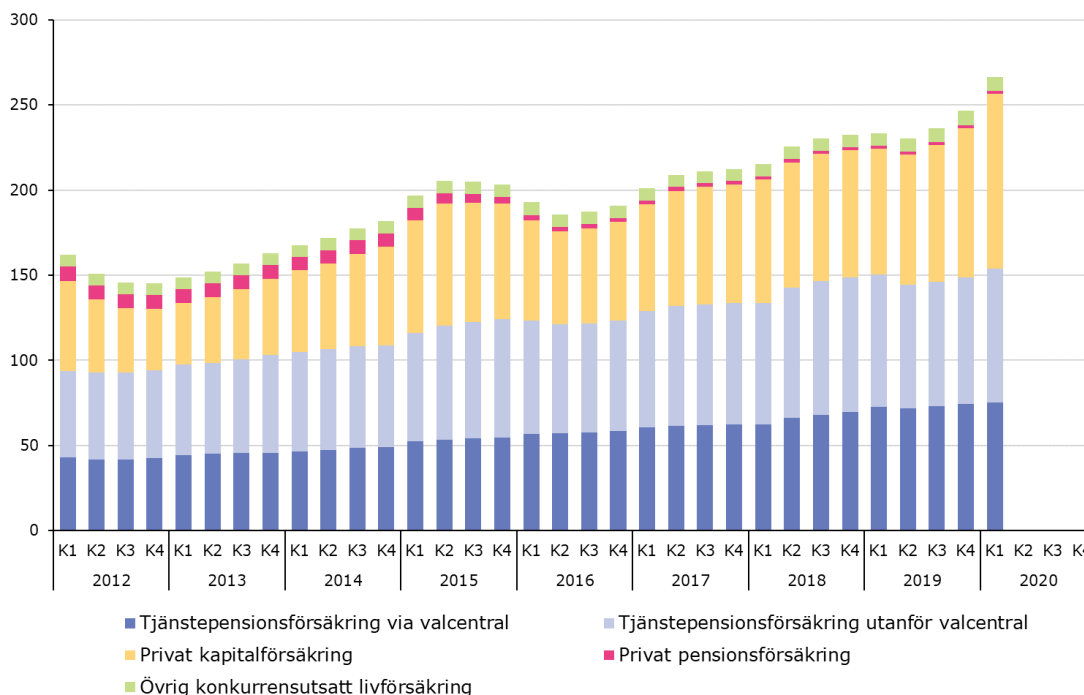
Diagram 16 visar årsvisa premieinbetalningar till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar. Jämfört med motsvarande helårsperiod föregående år har de sammanlagda premieinbetalningarna vuxit med 33,1 miljarder kronor – en ökning med 14 procent.

Premieinbetalningarna till tjänstepensionsförsäkring via valcentraler ökade med knappt 2,4 miljarder kronor (3 procent) de senaste fyra kvartalen, jämfört med motsvarande period förra året. Inbetalningarna till tjänstepensionsförsäkring utanför valcentraler ökade samtidigt med knappt 0,8 miljarder kronor (1 procent), där den förhållandevis låga tillväxten till stor del kan förklaras av att det skett höga inbetalningar av engångskaraktär under det andra kvartalet av 2018. I ett längre perspektiv så har premieinbetalningarna till tjänstepensionsförsäkringar – både via och utanför valcentraler – ökat trendmässigt.

De inbetalda premierna till privat kapitalförsäkring ökade med drygt 28,9 miljarder kronor (39 procent) under de senaste fyra kvartalen. Inbetalningarna till privat pensionsförsäkring minskade kraftigt inför att avdragsrätten avskaffades 2016, och har sedan dess legat på ungefär oförändrad nivå.

Diagram 16. Inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar per produktområde, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Miljarder kronor

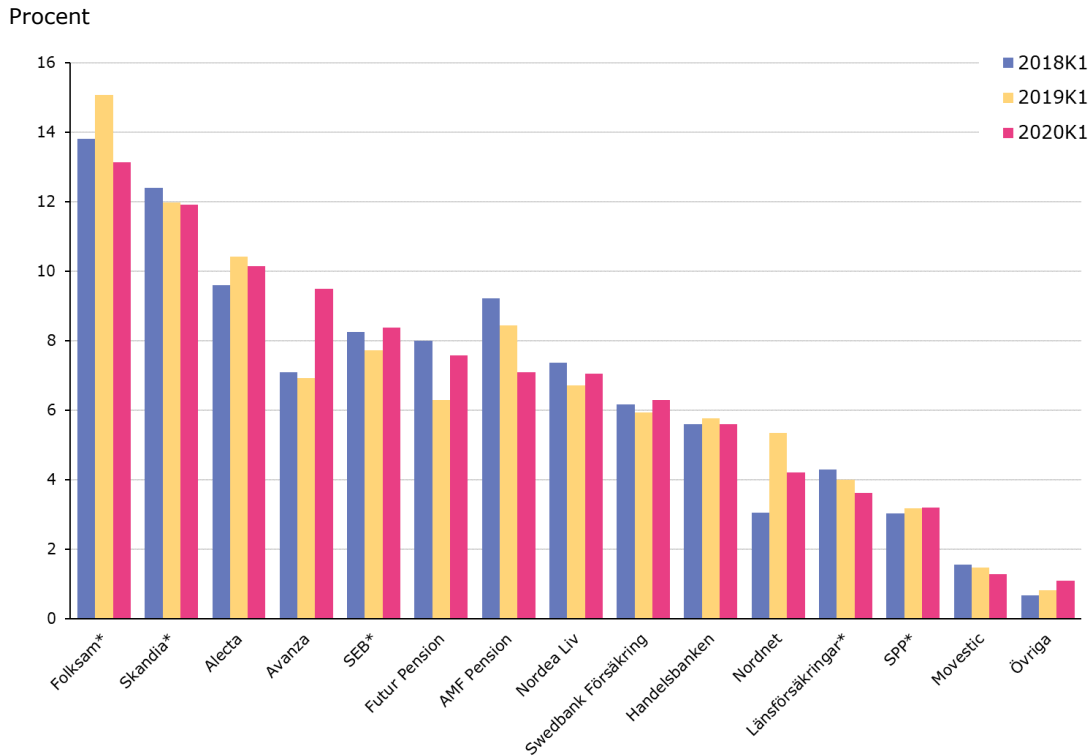

Anm.: Diagrammet visar inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I *Övrig konkurrensutsatt livförsäkring* ingår premiebefrielseförsäkring, grupplivförsäkring och sjukförsäkring som inte tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning utan av "privat" försäkringstagare, där sjukförsäkring avser sådan som inte kan sägas upp av försäkringsföretaget och därför klassas som livförsäkringsrörelse. Uppgifterna i diagrammet täcker inte hela den konkurrensutsatta marknaden; t.ex. saknas den valbara delen inom det statliga tjänstepensionsavtalet PA 16 som placerats hos Kåpan, och som enligt statistik från SPV omfattar premieinbetalningar om drygt 2,337 miljarder kronor för de fyra senaste kvartalen.

Källa: Finansinspektionen och Svensk Försäkring. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Under de senaste fyra kvartalen var premieinbetalningarna till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar knappt 267 miljarder kronor (se tabell 2 ovan). Nästan hälften (45 procent) av de inbetalda premierna gick till Folksam, Skandia, Alecta och Avanza (se diagram 17).

Diagram 17. Marknadsandelar i procent av årliga inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar

Anm.: Diagrammet visar andelar av inbetalda premier till konkurrensutsatta försäkringar de senaste fyra kvartalen (rosa staplar) samt för motsvarande årsperioder ett respektive två år tidigare (gula respektive blåa staplar). I inbetalda premier ingår inte uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. Skadeförsäkring inom livförsäkringsföretagen ingår inte. Företag med asterisk (*) avser koncernen.

Källa: Finansinspektionen och Svensk Försäkring. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Marknadsandelar i statistikdatabasen

För att se marknadsandelar för olika produktområden inom livförsäkringsmarknaden, t.ex. för tjänstepensionsförsäkringar, klicka på följande länk:

[Snabba fakta om försäkringsföretagen](#)

Livförsäkringssparande

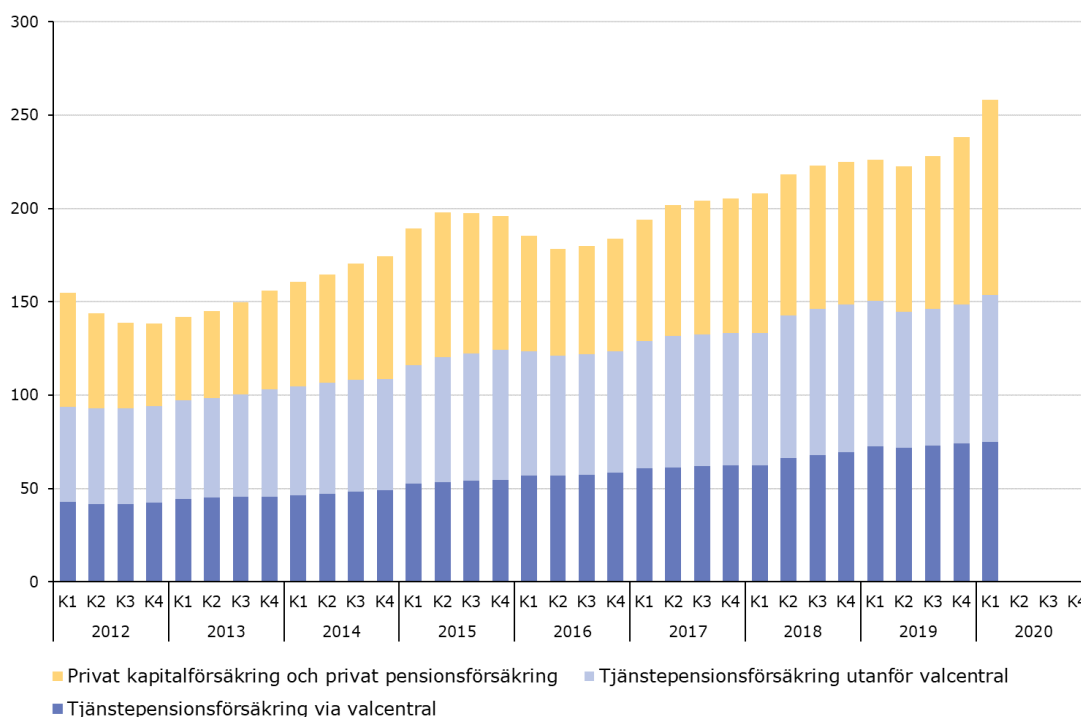
Av de knappt 267 miljarder kronor som betalades in i premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar under de senaste fyra kvartalen (se tabell 2 ovan) så avser majoriteten – 258 miljarder kronor – ett livförsäkringssparande. De resterande 9 miljarderna är inbetalningar till bland annat premiebefrielseförsäkringar, grupplivförsäkringar och sjukförsäkringar.

Sparande i tjänstepension utgör knappt två tredjedelar (60 procent) av livförsäkringssparandet, varav ungefär hälften betalas in via valcentraler (se diagram 18). Drygt en tredjedel (40 procent) av livförsäkringssparandet utgörs av privat sparande i privata kapitalförsäkringar och privata pensionsförsäkringar.

Sparandet i tjänstepensionsförsäkringar har ökat trendmässigt över en längre tid. Det privata livförsäkringssparandet varierar mer, men har även det ökat kraftigt i ett längre perspektiv.

Diagram 18. Livförsäkringssparande, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Miljarder kronor

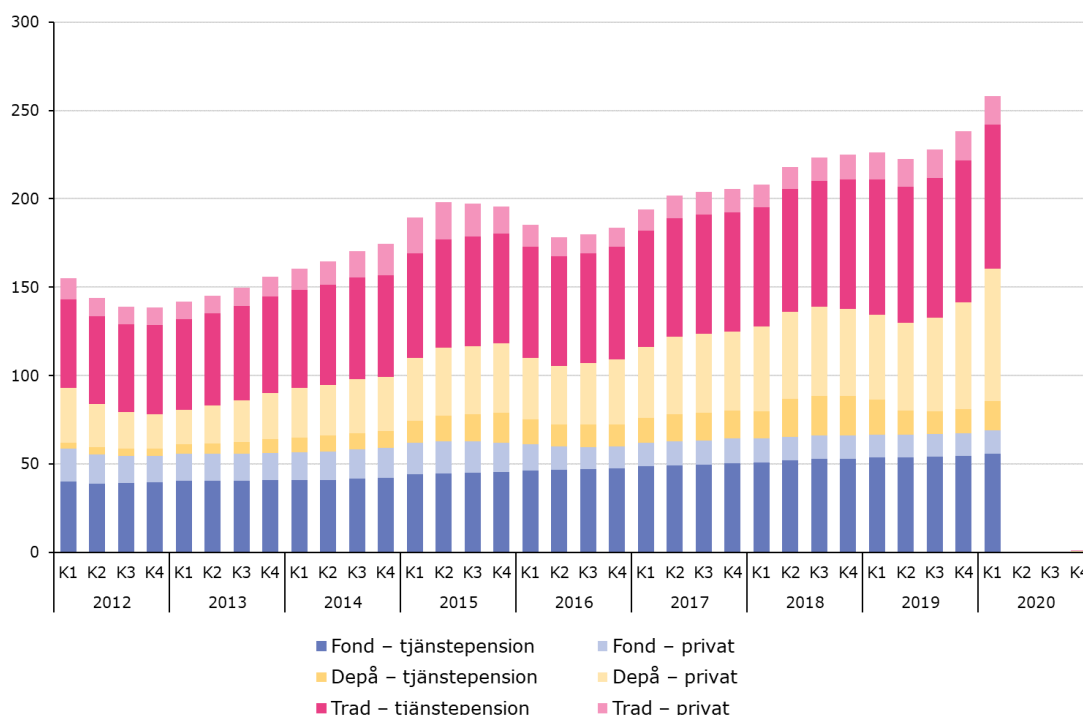
Anm.: Avser inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital.

Källa: Finansinspektionen och Svensk Försäkring. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Livförsäkringssparande kan ske i traditionell försäkring, fondförsäkring eller depåförsäkring. Under de senaste fyra kvartalen placerades 38 procent i traditionell försäkring, 35 procent i depåförsäkring och 27 procent i fondförsäkring (se diagram 19). Mer än hälften (53 procent) av sparandet i tjänstepensionsförsäkringar under de senaste fyra kvartalen skedde som traditionell försäkring, medan majoriteten (72 procent) av det privata sparandet skedde som depåförsäkring.

Diagram 19. Livförsäkringssparande fördelat på sparform, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal, 2012–2020

Miljarder kronor

Anm.: Avser inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I "privat" ingår privat kapitalförsäkring och privat pensionsförsäkring.

Källa: Finansinspektionen och Svensk Försäkring. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Traditionell försäkring, fondförsäkring och depåförsäkring

Vid *traditionell försäkring* väljer försäkringsföretagen hur kapitalet ska förvaltas, och de bär den finansiella risken. Traditionell försäkring kan vara förmånsbestämd respektive premiebestämd. Med *förmånsbestämd försäkring* avses försäkring för vilken förmånen bestäms som ett fast periodiskt belopp eller en viss procent av lönen. Med *premiebestämd försäkring* avses försäkring för vilken premien bestäms som ett fast periodiskt belopp eller en viss procent av lönen.

Med *fondförsäkring* avses en livförsäkring vars premier enbart får placeras i fondandelar. Försäkringstagaren anvisar själv hur premier och avkastning placeras i en eller flera fonder. Fondandelarna ägs av försäkringsföretaget för försäkringstagarens räkning.

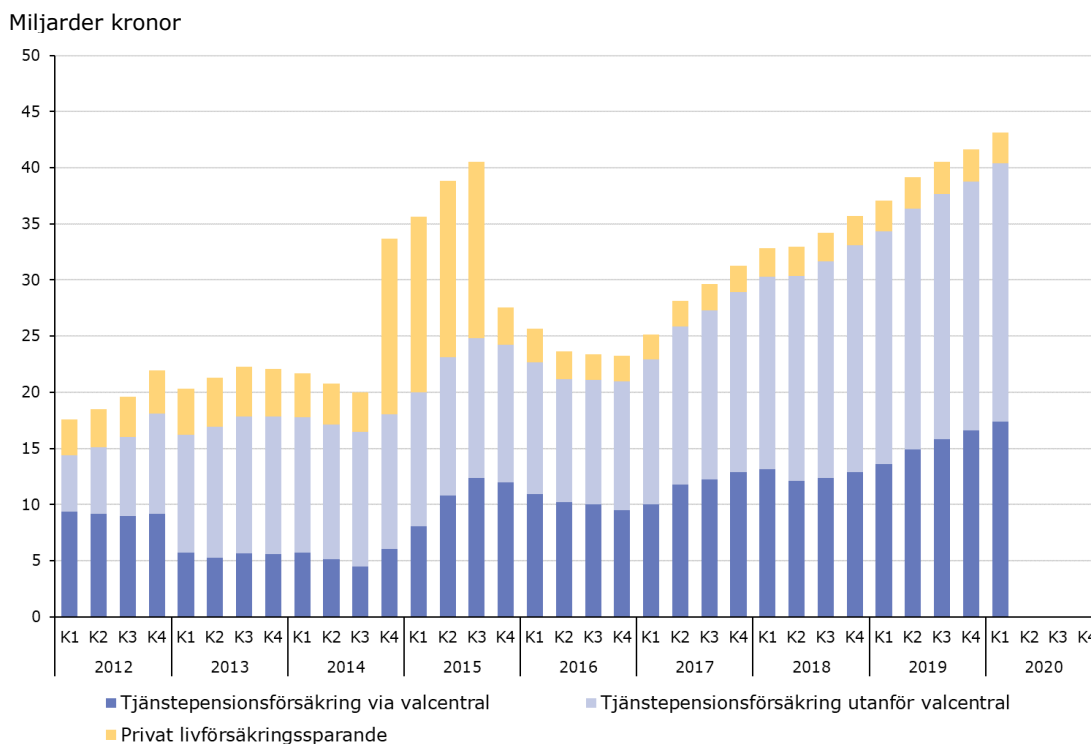
Med *depåförsäkring* avses en livförsäkring vars premier placeras i värdepapper eller i fondandelar. Försäkringstagaren kan själv välja vilka värdepapper eller fondandelar som premierna placeras i. Dessa placeras i en depå. Om premier enbart får placeras i fondandelar, anses en sådan försäkring vara en fondförsäkring.

Inflyttat försäkringskapital

Sedan mitten av 2000-talet är det möjligt att i vissa försäkringsavtal inom tjänstepensionsförsäkring och övrig livförsäkring flytta hela eller delar av det sparade försäkringskapitalet till ett annat försäkringsföretag. Under de senaste fyra kvartalen flyttades drygt 43 miljarder kronor av försäkringskapitalet (se diagram 20). Jämfört med motsvarande period förra året har det inflyttade kapitalet ökat med 16 procent (drygt 6 miljarder kronor). Flyttarna av tjänstepensionsförsäkring via valcentraler har ökat med 28 procent, medan flyttarna av tjänstepensionsförsäkring utanför valcentraler har ökat med 11 procent. Flyttarna av privat livförsäkring, som omfattar privata kapitalförsäkringar och privata pensionsförsäkringar, har ökat marginellt.

Sedan 2012 har det årliga inflyttade försäkringskapitalet ökat från knappt 18 till drygt 43 miljarder kronor. Av denna ökning står flyttarna av tjänstepensionskapital utanför valcentraler för 70 procent.

Diagram 20. Inflyttat försäkringskapital, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal, 2012–2020

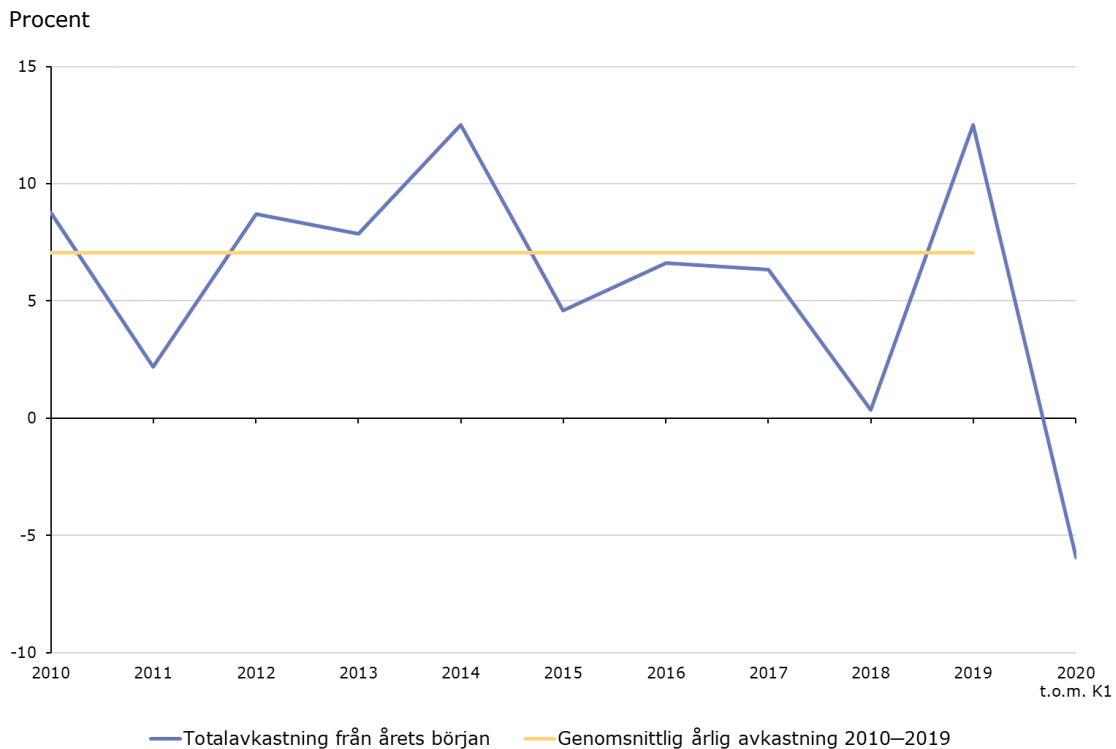
Anm.: Privat livförsäkringssparande omfattar privat kapitalförsäkring och privat pensionsförsäkring. Flyttat försäkringskapital avser hela det försäkringskapital (inkl. återbäringskapital) som överförs genom inflyttning från annat företag, eller inom ett företag. Även inkomna premier (kapital) som avser beståndsöverlåtelser till företaget ingår, även i fall sådana belopp redovisas över balansräkningen. Flera av nivåförändringarna beror på att flytträtten successivt utökats till fler avtalsområden och att det därmed frigjorts mer kapital som kan flyttas. Nivåförändringen det fjärde kvartalet 2014 beror till stor del på att det flyttades sammanlagt 12,2 miljarder kronor till Nordea Livförsäkring i Sverige från Nordea Livförsäkring i Finland genom en beståndsöverlåtelse.

Källa: Finansinspektionen och Svensk Försäkring. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Totalavkastning

Totalavkastningen är ett mått på värdeförändring och direktavkastning på de tillgångar som förvaltas av försäkringsföretagen för försäkringstagarnas räkning. Avkastningen på livförsäkringsföretagens tillgångar är betydelsefull eftersom den påverkar nivån på de framtida pensionsutbetalningarna. För kvartal 1 2020 uppgick den genomsnittliga totalavkastningen på livförsäkringsföretagens tillgångar till -5,9 procent. Att avkastningen under kvartalet blev negativ beror till stor del på nedgångarna på aktiemarknaderna i Sverige liksom i övriga världen till följd av corona-pandemin. Medelvärdet för de årliga snittavkastningarna över de senaste 10 åren, fram till och med 2019, var 7 procent. Om även avkastningen för kvartal 1 2020 inkluderas, så blir den genomsnittliga årliga totalavkastningen för den senaste 10-årsperioden runt 6 procent.

Diagram 21. Genomsnittlig totalavkastning på livförsäkringsföretagens tillgångar, 2010–2020

Anm.: Totalavkastningen (blå linje) är beräknat som ett medelvärde av livförsäkringsföretagens avkastningar, viktat med marknadsvärdet på de tillgångar som företagen förvaltar. Den genomsnittliga årliga totalavkastningen (gul linje) är ett medelvärde av de årsvisa genomsnittliga totalavkastningarna de senaste 10 åren.

Källa: Svensk Försäkring.

Svensk Försäkring